BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

PARLEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE

Integraal verslag van de interpellaties en mondelinge vragen

Compte rendu intégral des interpellations et des questions orales

Commissie voor de Financiën en de Algemene Zaken,

belast met de Begroting, de Externe Betrekkingen, de Ontwikkelingssamenwerking, het Openbaar Ambt en het Wetenschappelijk Onderzoek

Commission des Finances et des Affaires générales,

chargée du Budget, des Relations extérieures, de la Coopération au développement, de la Fonction publique et de la Recherche scientifique

VERGADERING VAN

MAANDAG 9 FEBRUARI 2015

RÉUNION DU

LUNDI 9 FÉVRIER 2015

Het **Integraal verslag** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

Publicatie uitgegeven door het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement
Directie verslaggeving
tel 02 549 68 02
fax 02 549 62 12
e-mail criv@bruparl.irisnet.be

De verslagen kunnen geconsulteerd worden op http://www.parlbruparl.irisnet.be/

Le **Compte rendu intégral** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité du service des comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

Publication éditée par le
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Direction des comptes rendus
tél 02 549 68 02
fax 02 549 62 12
e-mail criv@parlbru.irisnet.be

Les comptes rendus peuvent être consultés à l'adresse http://www.parlbruparl.irisnet.be/

INHOUD

INTERPELLATIE 4

- van de heer Bruno De Lille 4

tot de heer Rudi Vervoort, minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Territoriale Ontwikkeling, Stedelijk Beleid, Monumenten en Landschappen, Studentenaangelegenheden, Toerisme, Openbaar Ambt, Wetenschappelijk Onderzoek en Openbare Netheid,

betreffende "de houding van de Brusselse regering ten opzichte van het vrijhandelsakkoord met de Verenigde Staten (TIPP) en Canada (CETA)".

Bespreking – Sprekers: **de heer Guy Vanhengel,** minister, **de heer Bruno De Lille.** 6

SOMMAIRE

INTERPELLATION 4

- de M. Bruno De Lille 4

à M. Rudi Vervoort, ministre-président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, du Développement territorial, de la Politique de la ville, des Monuments et Sites, des Affaires étudiantes, du Tourisme, de la Fonction publique, de la Recherche scientifique et de la Propreté publique,

concernant "la position du gouvernement bruxellois à l'égard des accords de libre-échange avec les États-Unis (PTCI) et le Canada (AECG)".

Discussion – Orateurs : **M. Guy Vanhengel,** ministre, **M. Bruno De Lille.** 6

Voorzitterschap: de heer Charles Picqué, voorzitter.
Présidence : M. Charles Picqué, président.

INTERPELLATIE

De voorzitter.- Aan de orde is de interpellatie van de heer De Lille.

INTERPELLATIE VAN DE HEER BRUNO DE LILLE

TOT DE HEER RUDI VERVOORT, MINISTER-PRESIDENT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET PLAATSELIJKE BESTUREN, TERRITORIALE ONTWIKKELING, STEDELIJK BELEID, MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN, STUDENTENAANGELEGENHEDEN, TOERISME, OPENBAAR AMBT, WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK EN OPENBARE NETHEID,

betreffende "de houding van de Brusselse regering ten opzichte van het vrijhandelsakkoord met de Verenigde Staten (TIPP) en Canada (CETA)".

De voorzitter.- Minister Guy Vanhengel zal de interpellatie beantwoorden.

De heer De Lille heeft het woord.

De heer Bruno De Lille (Groen).- Begin februari ging de achtste onderhandelingsronde over het vrijhandelsverdrag tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten, het Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) van start. Ik ben blij met de hoorzitting daarover vandaag, want dit zijn de belangrijkste bilaterale handelsgesprekken die de grootste twee handelsblokken ooit gevoerd hebben om een vrijhandelszone te creëren en zo veel mogelijk handelsbarrières uit de weg te ruimen.

Ook het Brussels Gewest zal met de gevolgen van het akkoord geconfronteerd worden. Het stelt me dan ook teleur dat de heer Vervoort er vandaag

INTERPELLATION

M. le président.- L'ordre du jour appelle l'interpellation de M. De Lille.

INTERPELLATION DE M. BRUNO DE LILLE

À M. RUDI VERVOORT, MINISTRE-PRÉSIDENT DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DES POUVOIRS LOCAUX, DU DÉVELOPPEMENT TERRITORIAL, DE LA POLITIQUE DE LA VILLE, DES MONUMENTS ET SITES, DES AFFAIRES ÉTUDIANTES, DU TOURISME, DE LA FONCTION PUBLIQUE, DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE ET DE LA PROPRETÉ PUBLIQUE,

concernant "la position du gouvernement bruxellois à l'égard des accords de libre-échange avec les États-Unis (PTCI) et le Canada (AECG)".

M. le président.- Le ministre Guy Vanhengel répondra à l'interpellation.

La parole est à M. De Lille.

M. Bruno De Lille (Groen) *(en néerlandais).- Début février a débuté le huitième cycle de négociations de l'accord de libre-échange entre l'Union européenne (UE) et les États-Unis (ÉU), le Partenariat transatlantique de commerce et d'investissement (PTCI). Je regrette l'absence de M. Vervoort, car le PTCI aura des conséquences sur la Région bruxelloise. Heureusement, le ministre Vanhengel pourra assister à l'audition qui suit cette interpellation.*

Cet accord commercial est important de par son ampleur, mais surtout à cause de son contenu. Il n'est pas spécialement ici question de réductions de droits de douane, mais bien de choix de

niet bij is. Gelukkig is de heer Vanhengel er, al had ik er de voorkeur aan gegeven dat de minister-president ook de hoorzittingen bijwoonde. Dat zou de regering immers nog een aantal interessante inzichten kunnen opleveren.

Het handelsakkoord is niet zozeer belangrijk vanwege de omvang, maar vooral vanwege de inhoud. Bij handelsakkoorden denken we in de eerste plaats aan het wegwerken van een aantal tariefdrempels, maar eigenlijk gaat het daar in het TTIP nauwelijks over, omdat de geldende drempels tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie al vrij laag zijn.

In feite gaat het vooral over ons maatschappijmodel en het op elkaar afstemmen van huidige en toekomstige wetgeving van de Europese Unie en de Verenigde Staten. Wij vrezen dat het in de praktijk zal neerkomen op een verlaging van de normen. We mogen niet naïef zijn: onze Europese verworvenheden op het vlak van sociale zaken, gezondheid en milieu zullen onder druk komen te staan.

In de interpellatie die ik op 10 november indiende, maakte ik me zorgen over het gebrek aan transparantie. Dat probleem is intussen gedeeltelijk opgelost, omdat een heleboel protestacties ertoe geleid hebben dat het mandaat van de Europese Commissie intussen openbaar geworden is.

Dat gebeurde eigenlijk te laat, onder druk, met veel tegenzin en slechts gedeeltelijk, maar het toont dat het protest van ziekenfondsen, vakbonden, ngo's, burgers, politieke partijen, enzovoort wel degelijk verschil gemaakt heeft. Daarom ben ik van mening dat we ook vanuit het Brussels parlement en zelfs de gemeenteraden de druk op de ketel moeten houden.

TTIP is te lang uit de schijnwerpers gebleven en ik ben er persoonlijk van overtuigd dat de ongerustheid zal groeien naarmate we er meer over te weten komen.

Dat was overigens ook de mening van de Europese Commissie. Mede daarom heeft ze zo lang geprobeerd het TTIP uit het zonlicht te houden en zich te beperken tot een promopraatje.

Ik maak me ook zorgen om de ISDS-

modèles de société. En clair, nous craignons un nivellement par le bas de nos normes. Ne nous leurrons pas : nos acquis européens dans les domaines social, sanitaire et environnemental risquent d'en pâtir.

En novembre, je m'inquiétais du manque de transparence, mais entre-temps, ce problème est résolu à la suite de nombreuses actions qui ont permis la publication du mandat de négociation de la Commission européenne. Certes, il a fallu patienter, mais cela prouve que les protestations des mutuelles, syndicats, ONG, citoyens et partis politiques ont fini par faire la différence. Je suis dès lors persuadé que tant au parlement bruxellois que même dans les conseils communaux, il faut continuer à maintenir la pression.

Le PTCI est resté trop longtemps dans l'ombre et je suis convaincu que les inquiétudes ne feront que croître au fur et à mesure que les informations à son sujet circuleront.

Je suis également préoccupé par la clause d'arbitrage dite ISDS (Investor-State Dispute Settlement, soit le règlement des différends investisseur-État). En effet, cette clause permettrait à des investisseurs étrangers d'éviter des tribunaux nationaux lorsqu'ils veulent attaquer en justice des États qui prennent des mesures visant à protéger l'environnement, la santé publique ou les droits sociaux qui, selon eux, violent leurs droits, en clair, leurs bénéfices.

Certes, certaines dérogations culturelles peuvent être prévues, mais seulement à la marge. Par conséquent, cette clause va à l'encontre d'une justice indépendante et elle est même superflue, car tant les ÉU que l'UE sont dotés d'un système juridique performant.

Que fait le gouvernement bruxellois pour exercer une influence sur les négociations du PTCI ? Que faites-vous pour influer sur la position belge ? Quelles démarches entreprenez-vous pour faire supprimer la clause ISDS ?

arbitrageclausule (Investor-State Dispute Settlement). Daardoor zouden buitenlandse investeerders de nationale rechtbanken kunnen omzeilen, als ze landen willen aanklagen die algemene beleidsmaatregelen nemen ten gunste van het milieu, de volksgezondheid of sociale bescherming, en ze menen dat daardoor hun rechten - of eerder winsten - worden geschonden.

De clausule is een gevaar voor elk beleid dat het algemeen belang dient. Concreet gaat het om ons sociaal model, de volksgezondheid en de mogelijkheid om de economie te verduurzamen. Er kunnen weliswaar een aantal culturele uitzonderingen worden gemaakt, maar slechts in beperkte mate, waardoor de ISDS-arbitrageclausule toch een gevaar vormt en zelfs een aanfluiting is van de onafhankelijke rechtspraak. Ze is bovendien overbodig, want zowel de Verenigde Staten als de Europese Unie hebben geavanceerde, robuuste rechtssystemen ontwikkeld, waardoor bedrijven die zich tekortgedaan voelen bij de gewone rechtbanken terechtkunnen.

Welke stappen zet de Brusselse regering om invloed uit te oefenen op de aan de gang zijnde onderhandelingen over het TTIP?

Welke stappen zet de Brusselse regering om het Belgische standpunt te beïnvloeden? Of het al dan niet om een gemengd akkoord gaat, is ook nog niet helemaal duidelijk. Ik hoop dat de sprekers in de hoorzittingen daar meer klaarheid in kunnen scheppen.

Welke stappen zet de Brusselse regering om de ISDS-clausule te laten schrappen?

Bespreking

De voorzitter.- De heer Vanhengel heeft het woord.

De heer Guy Vanhengel, minister.- De minister-president heeft al deelgenomen aan parlementaire debatten over dit onderwerp. Hij vraagt mij overigens om opnieuw te verwijzen naar de gelijkaardige mondelinge vraag waarop hij destijds een uitvoerig antwoord gaf.

Er is trouwens nog een derde regeringslid

Discussion

M. le président.- La parole est à M. Vanhengel.

M. Guy Vanhengel, ministre *(en néerlandais).- Le ministre-président renvoie à la réponse détaillée qu'il avait fournie à une question orale sur le sujet. S'agissant de l'accord de libre-échange, Mme Jodogne, en charge du Commerce extérieur, peut être questionnée.*

Nous devons rester modestes, même si cela ne

betrokken partij bij deze zaak. Het betreft hier een vrijhandelsakkoord. In het Brussels Gewest is mevrouw Jodogne bevoegd voor Buitenlandse Handel. Ook zij kan in verband met deze materie worden aangesproken.

Hoe kunnen wij op het debat wegen? Laten we bescheiden blijven, al betekent dat niet dat we onze argumenten niet zullen laten gelden. De onderhandelingen worden gevoerd door de Europese Commissie en de Verenigde Staten. België kan zijn stem in de Europese Commissie laten horen via zijn commissarissen en via degenen die rechtstreeks met de commissie over de politieke aangelegenheden met betrekking tot ons land onderhandelen, namelijk de minister van Buitenlandse Zaken en de premier.

Europa erkent trouwens alleen lidstaten en overlegt dus alleen met lidstaten.

Wij kunnen het standpunt dat door de Belgische regering wordt ingenomen wel mee aansturen in de interne overlegorganen, zoals de interministeriële conferentie Buitenlands Beleid. Binnen die conferentie worden de entiteiten vertegenwoordigd door hun minister van Buitenlandse Zaken, maar ook de ministers-presidenten en de ministers van Buitenlandse Handel kunnen er worden uitgenodigd.

De Brusselse regering is zich ervan bewust dat het debat over de vrijhandelsakkoorden met Canada en de Verenigde Staten bij een deel van de publieke opinie leeft. Dat blijkt uit de initiatieven die een aantal Brusselse gemeenteraden hebben genomen, uit de debatten die we in het parlement voeren en uit de hoorzittingen die zo dadelijk zullen plaatsvinden.

Wij zullen onze stem laten gelden in de interministeriële conferentie, maar veel meer dan dat kunnen we niet doen. Onze rol is bescheiden, maar zelfs een bescheiden rol kan nuttig zijn. Daarom zullen we ons aansluiten bij de stappen die het parlement nuttig acht. Als het initiatief dat door sommigen genomen is tot de goedkeuring van een resolutie leidt, dan zullen we die aan de andere autoriteiten in dit land voorleggen.

De voorzitter.- De heer De Lille heeft het woord.

signifie pas que nous ne ferons pas valoir nos arguments. Les négociations sont menées par la Commission européenne et les États-Unis. la Belgique peut faire entendre sa voix au sein de la Commission européenne par le biais de sa commissaire, et par ceux qui sont directement en contact avec les instances européennes, comme le ministre des Affaires étrangères et le Premier ministre.

Nous pouvons toutefois orienter la position qu'adoptera le gouvernement belge au sein des organes de concertation internes, comme la conférence interministérielle de la politique étrangère. Les entités y sont représentées par leur ministre des Relations extérieures, mais les ministres-présidents et les ministres du Commerce extérieur peuvent également y être invités.

Le gouvernement bruxellois a conscience du vif intérêt que porte une partie de l'opinion publique au débat sur les accords de libre-échange avec le Canada et les États-Unis.

Nous ferons entendre notre voix au sein de la conférence interministérielle, mais nous ne pouvons faire beaucoup plus. C'est pourquoi nous nous associerons aux étapes jugées utiles par le parlement. Si l'initiative prise par certains aboutit à l'approbation d'une résolution, nous la soumettrons aux autres autorités de ce pays.

M. le président.- La parole est à M. De Lille.

De heer Bruno De Lille (Groen).- U draait eigenlijk gewoon wat rond de pot en geeft geen antwoord op mijn vragen. Ik vroeg wat u zou ondernemen om de ISDS-clausule te laten schrappen. Ik had verwacht dat u daar een standpunt over zou innemen, maar u gaf alleen maar een technische uitleg over hoe er met België onderhandeld moet worden. Dat laatste wisten we al.

De vorige keer zei de minister-president dat Brussel wel degelijk een verschil kan maken. Als Brussel neen zegt, is een Belgisch standpunt niet mogelijk.

De heer Guy Vanhengel, minister.- Ik weet uit ervaring dat dat middel niet efficiënt is.

De heer Bruno De Lille (Groen).- Laatst stelde de minister-president nog dat er geen Belgisch standpunt kan komen, als Brussel niet wil meewerken. Brussel heeft dus wel degelijk een instrument in handen om ernstig invloed uit te oefenen op het Belgische standpunt.

Het is goed dat we lessen trekken uit de geschiedenis, maar als de geschiedenis ons leert dat Brussel altijd zijn mond zal houden en over zich heen zal laten lopen, is dat wellicht de verkeerde les. Het verleden moet ons leren hoe we in de toekomst successen kunnen boeken.

Wat is de boodschap van de Brusselse regering aan België? Gebruiken we dit instrument om het Belgische standpunt bij te sturen? Het is goed dat de regering beseft dat dit onderwerp de bevolking beroert, maar doe er dan ook iets mee. Vaststellen volstaat niet.

De heer Guy Vanhengel, minister.- U vraagt me iets te doen rond een resolutie die het parlement nog moet goedkeuren en bespreken. Zou het niet beschamend zijn mocht ik een standpunt innemen of beslissing nemen nog voor uw resolutie is goedgekeurd? Ik weet nog niet eens wat u precies wilt!

De heer Bruno De Lille (Groen).- In het verleden hebt u tijdens het overleg met België uw mond gehouden, omdat er vanuit het parlement nog geen resolutie was.

M. Bruno De Lille (Groen) *(en néerlandais).- Vous tournez autour du pot et ne répondez pas à mes questions. Je vous ai demandé ce que vous entreprendriez pour faire supprimer la clause ISDS.*

La dernière fois, le ministre-président a déclaré que Bruxelles pouvait faire la différence. Si Bruxelles dit non, il est impossible de dégager une position belge.

M. Guy Vanhengel, ministre *(en néerlandais).- Je sais d'expérience que ce moyen n'est pas efficace.*

M. Bruno De Lille (Groen) *(en néerlandais).- Si, comme l'a dit le ministre-président la dernière fois, une position belge ne peut intervenir tant que Bruxelles refuse de collaborer, nous détenons bel et bien un instrument pour peser sur la position belge.*

Quel est le message du gouvernement bruxellois à la Belgique ? Utiliserons-nous cet instrument pour influer sur la position belge ? Il ne suffit pas de constater que ce sujet inquiète la population, il faut agir.

M. Guy Vanhengel, ministre *(en néerlandais).- Vous me demandez d'agir sur une résolution que le parlement doit encore approuver. Ne serait-ce pas honteux que j'adopte un point de vue ou que je prenne une décision avant même l'approbation de votre résolution ?*

M. Bruno De Lille (Groen) *(en néerlandais).- Par le passé, vous vous êtes tu lors de la concertation avec la Belgique, parce qu'il n'y avait pas encore de résolution du parlement.*

De heer Guy Vanhengel, minister.- Er is een resolutie in de maak en er zijn hoorzittingen aan de gang. We zullen te gepasten tijde onze verantwoordelijkheid nemen.

- *Het incident is gesloten.*

M. Guy Vanhengel, ministre *(en néerlandais).- Une résolution est en préparation et des auditions sont en cours. Nous prendrons nos responsabilités en temps utile.*

- *L'incident est clos.*